

คำวินิจฉัยของ นายศักดิ์ เตชะชาญ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๓/๒๕๔๕

วันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๕

เรื่อง นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคผู้แจ้งเห็นจริง

นายทะเบียนพรรคการเมือง ผู้ร้อง ยื่นคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคผู้แจ้งเห็นจริง ผู้ถูกร้อง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง เนื่องจากผู้ถูกร้องไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว

ข้อเท็จจริงสรุปว่า พรรคผู้แจ้งเห็นจริง ผู้ถูกร้อง ได้รับจดทะเบียนจัดตั้งเป็นพรรคการเมือง จากผู้ร้อง ตั้งแต่วันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๔๓ ต่อมาเมื่อวันที่ ๑๕ เมษายน ๒๕๔๔ ผู้ถูกร้องได้แจ้งต่อ ประธานกรรมการการเลือกตั้งในฐานะนายทะเบียนพรรคการเมือง ผู้ร้องกรณีกรรมการบริหารพรรค ลาออกจากตำแหน่ง จำนวน ๑๖ คน ซึ่งทำให้คณะกรรมการบริหารพรรคพ้นจากตำแหน่งทั้งหมด และที่ประชุมใหญ่สามัญพรรคผู้แจ้งเห็นจริง ผู้ถูกร้อง ครั้งที่ ๑/๒๕๔๔ ซึ่งประชุม ณ บ้านเลขที่ ๕ หมู่ที่ ๔ ตำบลถ้ำพรรณรา อำเภอถ้ำพรรณรา จังหวัดนครศรีธรรมราช เมื่อวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๔๔ มีมติเปลี่ยนแปลงข้อบังคับพรรคผู้แจ้งเห็นจริง พ.ศ. ๒๕๔๓ จำนวน ๕ ข้อ และเลือกตั้งคณะกรรมการบริหารพรรคชุดใหม่ โดยมีผู้เข้าร่วมประชุม จำนวน ๑๑๔ คน แต่เมื่อผู้ร้องได้มอบหมายให้สำนักงาน คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดสระบุรี หนองคาย เชียงใหม่ และนครศรีธรรมราช ตรวจสอบ ข้อเท็จจริงการจัดประชุมใหญ่สามัญดังกล่าวว่า ดำเนินการเป็นไปตามกฎหมายและข้อบังคับพรรค หรือไม่ ก็ปรากฏจากรายงานและรายงานเพิ่มเติมผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงของสำนักงาน คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดนครศรีธรรมราช สรุปว่า ไม่มีการประชุมใหญ่ที่บ้านเลขที่ ตามที่ ผู้ถูกร้องรายงาน แต่ได้ประชุมที่บ้านเลขที่ ๑๑ หมู่บ้านเดียวกันมีผู้เข้าร่วมประชุม ๒๐ กว่าคน ผู้มีรายชื่อ ผู้เข้าร่วมประชุมบางรายไม่ได้รับหนังสือเชิญประชุมและไม่ได้เข้าร่วมประชุม บางรายไม่ได้ลงลายมือชื่อ ในบัญชีรายชื่อ ไม่เคยเป็นสมาชิกพรรค ทั้งผู้มีลายมือชื่อผู้เข้าร่วมประชุม ๒ ราย ยังอยู่ระหว่างต้องโทษ จำคุก เมื่อผู้ร้องให้ผู้ถูกร้องชี้แจงเพิ่มเติม ผู้ถูกร้องก็ได้ชี้แจงเพิ่มเติมเมื่อวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๔๔ ว่า ผู้ถูกร้องมีปัญหาเกิดขึ้นในพรรค เช่น เรื่องที่ตั้งสำนักงานใหญ่ เลขานุการพรรคพ้นจากตำแหน่ง และ คณะกรรมการบริหารพรรคพ้นจากตำแหน่งทั้งหมด จึงเป็นผลทำให้การจัดประชุมใหญ่สามัญเป็นไป

อย่างรีบเร่งและผู้ถูกร้องมีประสบการณ์น้อยไม่มีความรู้เกี่ยวกับระเบียบข้อบังคับของพรรค และผู้ถูกร้อง จะจัดประชุมใหญ่ให้เป็นไปตามกฎหมายและข้อบังคับต่อไป สำนักกิจการพรรคการเมืองและการออกเสียง ประชามติได้นำเรื่องเข้าพิจารณาในที่ประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๔๘ เมื่อวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๔๘ โดยมติ ที่ประชุมมีความเห็นว่าพรรครู้แจ้งเห็นจริง ผู้ถูกร้องจัดประชุมใหญ่สามัญครั้งที่ ๑/๒๕๔๘ เมื่อวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๔๘ ไม่เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนดและเสนอให้ประธานกรรมการการเลือกตั้ง ในฐานะ นายทะเบียนพรรคการเมืองพิจารณา ซึ่งประธานกรรมการการเลือกตั้งพิจารณาแล้ว เห็นว่า การประชุมใหญ่ สามัญของผู้ถูกร้องไม่เป็นไปตามข้อบังคับพรรค ฯ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย พรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๒๖ มีเหตุให้ยุบพรรคการเมืองมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวได้ผู้ร้องจึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรครู้แจ้งเห็นจริง ผู้ถูกร้อง

ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาคำร้องแล้วมีมติให้รับคำร้องไว้ดำเนินการตามข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๔๖ ข้อ ๑๒ และรับไว้พิจารณาวินิจฉัยต่อไป

ผู้ถูกร้องยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา สรุปได้ว่ายอมรับมติของนายทะเบียนพรรคการเมืองที่ขอให้ ศาลรัฐธรรมนูญสั่งยุบพรรครู้แจ้งเห็นจริง โดยไม่มีคำโต้แย้งข้อกล่าวหาใด ๆ

พิจารณาคำร้อง เอกสารประกอบคำร้องและคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาแล้ว ข้อเท็จจริงฟังได้ตามคำร้องว่า การประชุมใหญ่สามัญ ครั้งที่ ๑/๒๕๔๘ ของพรรครู้แจ้งเห็นจริง ผู้ถูกร้อง เมื่อวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๔๘ ซึ่งผู้ถูกร้องได้แจ้งต่อประธานกรรมการการเลือกตั้งในฐานะนายทะเบียนพรรคการเมืองว่า ประชุม ณ บ้านเลขที่ ๙ หมู่ที่ ๔ ตำบลท่าพรอน อำเภอท่าพรอน จังหวัดนครศรีธรรมราช นั้น ไม่มีการประชุม ณ บ้านเลขที่ดังกล่าวแต่ได้ประชุมที่บ้านเลขที่ ๑๑ หมู่บ้านเดียวกัน โดยมีผู้เข้าร่วมประชุมประมาณ ๒๐ กว่าคน และผู้ที่มีลายมือชื่อที่ปรากฏอยู่ในบัญชีรายชื่อผู้เข้าร่วมประชุม จำนวน ๒๕ คน ไม่เคย สมัครเป็นสมาชิกพรรครู้แจ้งเห็นจริง ผู้ถูกร้องแต่อย่างใด ไม่ได้เข้าร่วมประชุมใหญ่สามัญ ไม่ได้ลงลายมือชื่อ ในบัญชีรายชื่อผู้เข้าร่วมประชุม และผู้ที่ปรากฏลายมือชื่อเข้าร่วมประชุมใหญ่ ๒ คน ยังอยู่ระหว่าง ต้องโทษจำคุก ดังนั้น การประชุมใหญ่ดังกล่าว จึงมีผู้เข้าร่วมประชุม จำนวน ๘๕ คน ซึ่งตามคำร้อง ก็ปรากฏว่า ผู้ถูกร้องมิได้ปฏิเสธแต่อย่างใด โดยชี้แจงเพิ่มเติมต่อผู้ร้องแต่เพียงว่า หลังจากได้รับจดแจ้ง การจัดตั้งเป็นพรรคการเมืองแล้ว ได้มีปัญหาภายในพรรค การประชุมใหญ่จึงเป็นไปอย่างเร่งรีบ ประกอบกับ ผู้ถูกร้องมีประสบการณ์น้อยและไม่มีความรู้เกี่ยวกับระเบียบข้อบังคับ

ดังนั้น เมื่อพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๒๖ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ที่ประชุมใหญ่ของพรรคการเมืองต้องประกอบด้วย คณะกรรมการบริหารพรรคการเมือง ผู้แทนของสาขาพรรคการเมืองและสมาชิก ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในข้อบังคับพรรคการเมือง” และวรรคสอง บัญญัติว่า “ในระหว่างที่พรรคการเมืองใดดำเนินการจัดตั้งสาขาพรรคการเมือง ตามมาตรา ๒๕ ให้ที่ประชุมใหญ่ของพรรคการเมืองนั้นประกอบด้วยกรรมการบริหารพรรคการเมือง และสมาชิกตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่กำหนดในข้อบังคับพรรคการเมือง” ซึ่งข้อบังคับพรรคผู้แจ้งเห็นจริง พ.ศ. ๒๕๔๑ ข้อ ๖๕ กำหนดไว้ว่า “การประชุมใหญ่สามัญหรือวิสามัญประกอบด้วยสมาชิกของพรรคดังต่อไปนี้ (๑) กรรมการบริหารพรรค (๒) สมาชิกของพรรคที่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในขณะนั้น (๓) สมาชิกที่เป็นรัฐมนตรีในขณะนั้น (๔) ผู้แทนสาขาพรรคตามข้อ ๖๕ ในกรณีที่มีสาขาพรรค (๕) สมาชิกพรรคที่ได้รับเชิญจากคณะกรรมการบริหารพรรค” ข้อ ๗๐ กำหนดว่า “ในการประชุมใหญ่ต้องมีสมาชิก ตามข้อ ๖๕ มาประชุมไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยคนจึงจะเป็นองค์ประชุม การลงมติให้ถือเสียงข้างมาก ของสมาชิกที่มาประชุม ในกรณีที่มีเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่ง เป็นเสียงชี้ขาด” และข้อ ๗๒ กำหนดว่า “กิจการดังต่อไปนี้ให้กระทำโดยที่ประชุมใหญ่เท่านั้น (๑) การเปลี่ยนแปลงนโยบายพรรค (๒) การเปลี่ยนแปลงข้อบังคับพรรค (๓) เลือกตั้งคณะกรรมการบริหารพรรคหรือกรรมการบริหารพรรค ...” และมีผู้เข้าร่วมประชุมเพียง ๘๕ คน ไม่ถึง ๑๐๐ คน ตามที่ได้ฟังมาข้างต้น การประชุมใหญ่สามัญพรรคผู้แจ้งเห็นจริง ผู้ถูกร้อง จึงมิได้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๒๖ และข้อบังคับ ของพรรคผู้ถูกร้องตามที่กล่าวแล้ว กรณีมีเหตุให้ยุบพรรคการเมือง ตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) ที่บัญญัติ ให้พรรคการเมืองเลิกหรือยุบหากไม่ดำเนินการตามมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ซึ่งมาตรา ๖๕ วรรคสอง ให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคการเมืองนั้นได้

อาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง จึงมีคำสั่งให้ยุบพรรคผู้แจ้งเห็นจริง ผู้ถูกร้อง

นายศักดิ์ เตชชาชาญ

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยของ นายสุธี สุทธิสมบุรณ์ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๓/๒๕๔๕

วันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๕

เรื่อง นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคผู้แจ้งเห็นจริง

นายทะเบียนพรรคการเมืองยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญ โดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) และวรรคสอง ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคผู้แจ้งเห็นจริง เนื่องจากไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ กล่าวคือ พรรคผู้แจ้งเห็นจริง จัดประชุมใหญ่ไม่เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับพรรคผู้แจ้งเห็นจริง พ.ศ. ๒๕๔๗ ข้อ ๓๐

ข้อเท็จจริงตามคำร้องโดยสรุป

เมื่อวันที่ ๑๕ เมษายน ๒๕๔๘ พรรคผู้แจ้งเห็นจริงได้แจ้งต่อนายทะเบียนพรรคการเมือง กรณีกรรมการบริหารพรรคลาออกจากตำแหน่ง จำนวน ๑๖ คน ซึ่งทำให้คณะกรรมการบริหารพรรคพ้นจากตำแหน่งทั้งหมด และที่ประชุมใหญ่สามัญพรรคผู้แจ้งเห็นจริง ครั้งที่ ๑/๒๕๔๘ เมื่อวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๔๘ ซึ่งประชุม ณ บ้านเลขที่ ๕ หมู่ที่ ๔ ตำบลถ้ำพรรณรา อำเภอถ้ำพรรณรา จังหวัด นครศรีธรรมราช มีมติเปลี่ยนแปลงข้อบังคับพรรคผู้แจ้งเห็นจริง พ.ศ. ๒๕๔๗ จำนวน ๕ ข้อ และเลือกตั้งคณะกรรมการบริหารพรรคชุดใหม่ โดยมีผู้เข้าร่วมประชุม จำนวน ๑๑๔ คน

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ตรวจสอบข้อเท็จจริงการจัดประชุมใหญ่สามัญพรรคผู้แจ้งเห็นจริงว่าดำเนินการตามกฎหมายและข้อบังคับพรรคหรือไม่ โดยมอบหมายให้สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดสระบุรี หนองคาย และเชียงใหม่ สอบปากคำผู้ที่มีรายชื่อเข้าร่วมประชุม ซึ่งให้ถ้อยคำสอดคล้องกันว่า ได้รับหนังสือเชิญประชุมใหญ่สามัญพรรคผู้แจ้งเห็นจริง มีการจัดประชุมใหญ่สามัญในวันเวลาและสถานที่ดังกล่าวจริง ได้ลงลายมือชื่อผู้เข้าร่วมประชุมด้วยตนเองจริง

แต่ผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด นครศรีธรรมราช สอบปากคำผู้ที่มีรายชื่อเข้าร่วมประชุม ปรากฏว่า ผู้เข้าร่วมประชุม จำนวน ๗ คน ให้ถ้อยคำสอดคล้องกันว่า ไม่มีการประชุมใหญ่สามัญ ครั้งที่ ๑/๒๕๔๘ ที่บ้านเลขที่ ๕ หมู่ที่ ๔ แต่ได้ประชุมที่บ้านเลขที่ ๑๑ หมู่ที่ ๔ ตำบลและอำเภอเดียวกัน เนื่องจากสถานที่ดังกล่าวไม่สะดวก

ในการจัดประชุมใหญ่ เพราะใช้จัดงานแต่งงาน โดยมีผู้เข้าร่วมประชุมประมาณ ๒๐ กว่าคน และไม่ได้รับหนังสือเชิญประชุมจากพรรคแต่อย่างใด และผู้เข้าร่วมประชุมบางรายไม่ได้เข้าร่วมประชุมในวันเวลาและสถานที่ดังกล่าว นอกจากนั้น สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดนครศรีธรรมราชได้ตรวจสอบข้อเท็จจริงเพิ่มเติม ปรากฏว่า ผู้ที่มีลายมือชื่อในบัญชีรายชื่อผู้เข้าร่วมประชุม จำนวน ๒๒ คน ให้ถ้อยคำสอดคล้องกันว่า ไม่เคยสมัครเป็นสมาชิกพรรคผู้แจ้งเห็นจริงแต่อย่างใด ไม่ได้เข้าร่วมประชุมใหญ่สามัญในวันเวลาและสถานที่ดังกล่าว ไม่ได้รับหนังสือให้เข้าร่วมประชุมใหญ่สามัญ ไม่ได้ลงลายมือชื่อในบัญชีรายชื่อผู้เข้าร่วมประชุม และผู้ที่ปรากฏลายมือชื่อเข้าร่วมประชุมใหญ่ ๒ คน คือ นายสินชัย เพ็ชรมาก และนายไพโรจน์ แสงมณี ยังอยู่ระหว่างต้องโทษจำคุก

นายทะเบียนพรรคการเมืองจึงใช้อำนาจตามมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ ให้พรรคผู้แจ้งเห็นจริงชี้แจงเพิ่มเติม และได้รับคำชี้แจงว่าพรรคผู้แจ้งเห็นจริงได้รับจดแจ้งการจัดตั้งพรรค เมื่อวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๔๓ ต่อมาเกิดปัญหาภายในพรรค เช่น เรื่องที่ตั้งสำนักงานใหญ่ เลขาธิการพรรคพ้นจากตำแหน่ง กรรมการบริหารพรรคยื่นหนังสือลาออก จำนวน ๑๖ คน ซึ่งทำให้คณะกรรมการบริหารพรรคพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะเป็นผลทำให้การจัดประชุมใหญ่สามัญพรรคผู้แจ้งเห็นจริงเป็นไปแบบรีบเร่ง ประกอบกับพรรคมีประสบการณ์น้อย ไม่มีความรู้เกี่ยวกับระเบียบข้อบังคับพรรค จึงขอจัดประชุมใหญ่วิสามัญเพื่อปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมายและข้อบังคับพรรคด้วยความละเอียดรอบคอบต่อไป

นายทะเบียนพรรคการเมืองได้พิจารณาเห็นว่า การประชุมใหญ่ของพรรคการเมืองต้องเป็นไปตามมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง ฯ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในข้อบังคับพรรคการเมือง โดยข้อบังคับพรรคผู้แจ้งเห็นจริง พ.ศ. ๒๕๔๓ ข้อ ๓๐ กำหนดให้การประชุมใหญ่ต้องมีสมาชิกมาประชุมไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยคนจึงจะเป็นองค์ประชุม แต่ข้อเท็จจริงมีผู้เข้าร่วมประชุมใหญ่พรรคผู้แจ้งเห็นจริง จำนวน ๘๕ คน (ไม่รวมผู้ที่ต้องโทษจำคุก ๒ คน) การดำเนินการดังกล่าว จึงไม่เป็นไปตามข้อบังคับพรรคผู้แจ้งเห็นจริง พ.ศ. ๒๕๔๓ ข้อ ๓๐ กล่าวคือ ผู้เข้าร่วมประชุมใหญ่สามัญมีจำนวนน้อยกว่า ๑๐๐ คน ไม่เป็นไปตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๒๖ มีเหตุให้ยุบพรรคผู้แจ้งเห็นจริงตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) นายทะเบียนพรรคการเมืองจึงส่งคำร้องให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งยุบพรรคผู้แจ้งเห็นจริง

ศาลรัฐธรรมนูญมีมติ เมื่อวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๔๔ ให้รับคำร้องของนายทะเบียนพรรคการเมืองไว้ดำเนินการตามข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๔๖ ข้อ ๑๒ และรับไว้พิจารณาวินิจฉัย พร้อมแจ้งนายทะเบียนพรรคการเมืองทราบและส่งสำเนาคำร้องให้พรรคผู้แจ้งเห็นจริงเพื่อชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาต่อศาลรัฐธรรมนูญ

พรรคผู้แจ้งเห็นจริงมีหนังสือลงวันที่ ๖ มกราคม ๒๕๔๕ ชี้แจงต่อศาลรัฐธรรมนูญว่า พรรคผู้แจ้งเห็นจริงมีปัญหาความขัดแย้งทางความคิดในคณะกรรมการบริหาร ทำให้คณะกรรมการบริหารจำนวนมากลาออกจากตำแหน่ง พรรคจึงได้เชิญประชุมใหญ่สามัญด้วยความรีบเร่ง และไม่ชำนาญระเบียบข้อกฎหมายต่าง ๆ ของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง และพรรคผู้แจ้งเห็นจริงยอมรับในมตินายทะเบียนพรรคการเมืองที่ขอให้มีการยุบพรรคผู้แจ้งเห็นจริง โดยพรรคผู้แจ้งเห็นจริงไม่ได้แย้งข้อกล่าวหาใด ๆ ทั้งสิ้น

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาวินิจฉัย คือ พรรคผู้แจ้งเห็นจริงไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๒๖ เป็นเหตุให้ยุบพรรคผู้แจ้งเห็นจริงตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) หรือไม่

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๒๖ และ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) บัญญัติไว้ ดังนี้

มาตรา ๒๖ “ที่ประชุมใหญ่ของพรรคการเมืองต้องประกอบด้วย คณะกรรมการบริหารพรรคการเมือง ผู้แทนของสาขาพรรคการเมือง และสมาชิก ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในข้อบังคับพรรคการเมือง

ในระหว่างที่พรรคการเมืองใดดำเนินการจัดตั้งสาขาพรรคการเมืองตามมาตรา ๒๕ ให้ที่ประชุมใหญ่ของพรรคการเมืองนั้นประกอบด้วยคณะกรรมการบริหารพรรคการเมือง และสมาชิก ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในข้อบังคับพรรคการเมือง”

มาตรา ๖๕ “พรรคการเมืองย่อมเลิกหรือยุบด้วยเหตุใดเหตุหนึ่ง ดังต่อไปนี้

๑.ล๑

(๕) ไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๕ หรือ มาตรา ๖๒”

ข้อบังคับพรรคผู้แจ้งเห็นจริง พ.ศ. ๒๕๔๓ ข้อ ๓๐ กำหนดไว้ ดังนี้

ข้อ ๑๐ “ในการประชุมใหญ่ต้องมีสมาชิกตามข้อ ๖๕ มาประชุมไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยคน
จึงจะเป็นองค์ประชุม

การลงมติให้ถือเสียงข้างมากของสมาชิกที่มาประชุม ในกรณีที่มีเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุม
ออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด”

พิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อเท็จจริงตามคำร้องของนายทะเบียนพรรคการเมืองได้ความว่า พรรคู้แจ้เห็นจริง
จัดประชุมใหญ่สามัญ ครั้งที่ ๑/๒๕๔๔ เมื่อวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๔๔ ไม่เป็นไปตามพระราชบัญญัติ
ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๒๖ และข้อบังคับพรรคู้แจ้เห็นจริง
พ.ศ. ๒๕๔๗ ข้อ ๑๐ โดยสมาชิกที่เข้าร่วมประชุมใหญ่ ครั้งที่ ๑/๒๕๔๔ น้อยกว่าหนึ่งร้อยคน ประกอบกับ
พรรคู้แจ้เห็นจริงยอมรับข้อเท็จจริงต่อศาลรัฐธรรมนูญและไม่ได้แย้งความเห็นของนายทะเบียนพรรคการเมือง
กรณีไม่ดำเนินการประชุมใหญ่ ครั้งที่ ๑/๒๕๔๔ ของพรรคู้แจ้เห็นจริงตามมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติ
ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง ฯ และข้อบังคับพรรคู้แจ้เห็นจริง พ.ศ. ๒๕๔๗ ข้อ ๑๐
การดำเนินการของพรรคู้แจ้เห็นจริงจึงฟังเป็นยุติตามคำร้องของนายทะเบียนพรรคการเมือง มีเหตุให้
ยุบพรรคู้แจ้เห็นจริงตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕
วรรคหนึ่ง (๕)

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น อาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง
พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง จึงให้ยุบพรรคู้แจ้เห็นจริง

นายสุธี สุทธิสมบูรณ์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ